

Елайджа - Номер один

Перший і останній

Jeff Pippenger

2023-07-31

Заключне твердження Старого Завіту викладає обітницю про появу пророка Іллі з посланням перед великим і страшним днем Господнім.

Ось Я пошлю до вас пророка Іллю перед приходом великого й страшного дня Господнього: І він наверне серце батьків до дітей, і серце дітей до батьків їхніх, щоб Я не прийшов і не вразив землю прокляттям. Малахії 4:5, 6.

Біблія чітко говорить, що «великий і страшний день Господній» або «прокляття», яким Бог уражає «землю», також символічно зображені як «сім останніх кар» або «гнів Божий» у книзі Об'явлення. П'ятнадцятий розділ Об'явлення вводить пророчий контекст, який веде до виливання семи останніх великих і страшних кар шістнадцятого розділу.

І я побачив інше знамення на небі, велике й дивне: сім ангелів, що мали сім останніх пошестей; бо в них сповнився гнів Божий.

І я побачив ніби скляне море, змішане з вогнем, і тих, хто здобув перемогу над звіром, над його образом, над його знаком і над числом його імені: вони стояли на скляному морі, маючи Божі арфи. І вони співають пісню Мойсея, слуги Божого, і пісню Агнца, кажучи: Великі й чудові Твої діла, Господи Боже Всемогутній; справедливі й істинні Твої дороги, Царю святих. Хто ж не буде боятися Тебе, о Господи, і не прославить Твое ім'я? Бо лише Ти святий; бо всі народи придуть і вклоняться перед Тобою, бо Твої суди стали явними.

Після цього я побачив, і ось: на небі відкрився храм скинії свідчення. І з храму вийшли сім ангелів, що мали сім кар, зодягнені в чистий білий льон, і груди їхні були підперезані золотими поясами. І одна з чотирьох живих істот дала сімом ангелам сім золотих чаш, повних гніву Бога, що живе на віки вічні. І храм наповнився димом від слави Божої та від Його сили; і ніхто не міг увійти до храму, доки не сповнилися сім кар семи ангелів. Об'явлення 15:1-8.

Причина, чому "ніхто не міг увійти до храму, доки не звершилися сім кар семи ангелів", полягає в тому, що можливість здобути спасіння закривається, коли у п'ятнадцятому розділі храм наповнюється димом. Час випробування, який було дано людству, щоб покаятися й знайти спасіння, тоді закінчується. Коли настане той момент, "сім останніх кар", які Іван називає "великим і страшним днем Господнім", будуть вилиті напередодні Другого Пришестя Христа. Малахія назвав той день "страшним", а Ісаєя називає його Божою "дивною справою".

Бо Господь підніметься, як на горі Перацим; розгнівається, як у долині Гівеону, щоб зробити Своє діло, Своє дивне діло, і звершити Свій учинок, Свій дивний учинок. Отож,

не будьте насмішниками, щоб не стали міцнішими ваші пута, бо я почув від Господа, Бога Саваота, знищення, постановлене для всієї землі. Ісаїя 28:21, 22.

Хоча «дивна дія» Бога охоплює «всю землю», Натхнення чітко дає зрозуміти, що виливання пошестей пов'язане з бунтом одного народу.

«Іноземні держави наслідуватимуть приклад Сполучених Штатів. Хоча вона очолить, проте та сама криза спіткає наш народ в усіх частинах світу». Свідчення, том 6, 395.

«Коли Америка, земля релігійної свободи, об'єднається з Папством, щоб примушувати совість і змушувати людей шанувати фальшиву суботу, люди кожної країни на земній кулі будуть приведені до того, щоб наслідувати її приклад». Свідчення, том 6, 18.

Кожен народ наповнить свою чашу випробувального часу, але "суди Божі", які сестра Вайт визначає як "національну руїну", а історію, що починається з недільного закону у Сполучених Штатах, вона також називає "часом нищівних Божих судів", не є сімома останніми карами.

Наближається час, коли Божий закон буде, в особливому розумінні, позбавлений сили в нашій країні. Правителі нашої нації за допомогою законодавчих актів запровадять недільний закон, і таким чином Божий народ опиниться у великій небезпеці. Коли наша нація у своїх законодавчих радах ухвалить закони, щоб зв'язати совість людей щодо їхніх релігійних прав, запроваджуючи обов'язкове дотримання неділі та застосовуючи репресивну силу проти тих, хто дотримується суботи сьомого дня, Божий закон, по суті й на практиці, буде позбавлений сили в нашій країні; і за національним відступництвом настане національна руїна. Review and Herald, 18 грудня 1888 р.

Суди Божі, які Сестра Вайт визначає як «національну руїну», починаються з національного недільного закону і позначають початок Божого «дивного діла», хоча, точніше кажучи, Божим дивним ділом є сім останніх кар. Більш повна картина Божого дивного діла відкривається, коли визволення з Єгипту додається до лінії Божих виконавчих судів. Єгипетські кари, хоч їх було десять, були поділені. Перші три відрізнялися від останніх семи. Отже, визволення з Єгипту визначає період часу, представлений першими трьома карами, який починається з національної руїни Сполучених Штатів і триває, доки Михаїл не постане і випробувальний час для людства не закінчиться.

Божі суди спіткають тих, хто прагне гнобити й нищити Його народ. Його довготерпіння щодо нечестивих осмілює людей на переступ, але їхнє покарання все ж певне й страшне, бо довго відкладається. «Господь повстане, як на горі Перацім, розгнівається, як у долині Гів'он, щоб зробити Свою працю, дивну Свою працю, і виконати Свій чин, Свій дивний чин». Ісаїя 28:21. Для нашого милосердного Бога чин покарання — справа дивна. «Як живу Я, говорить Господь Бог, Я не маю впадобання в смерті нечестивого». Єзекіїль 33:11. Господь — «милосливий і милосердний, довготерпеливий і багатий на милість та правду, ... що прощає провину, переступ і гріх». Та Він «жодним чином не виправдає винного». «Господь повільний на гнів і великий силою, і зовсім не виправдає нечестивого». Вихід 34:6, 7; Наум 1:3. Страшними в праведності діяннями Він

утвердить владу Свого потоптаного закону. Про суворість відплати, що чекає переступника, можна судити з того, як неохоче Господь здійснює суд. Народ, з яким Він довго терпить і якого не вразить, доки за Божим рахунком він не наповнить міру своєї беззаконності, врешті вип'є чашу гніву, не змішаного з милосердям.

Коли Христос припинить Своє заступництво у святилищі, буде вилитий незмішаний гнів, про який попереджено щодо тих, хто поклоняється звірові та його образіві й приймає його знак (Об'явлення 14:9, 10). Кари, що впали на Єгипет, коли Бог мав визволити Ізраїля, були подібні за характером до тих, ще страшніших і ширших судів, які мають зійти на світ безпосередньо перед остаточним визволенням Божого народу. Каже об'явитель, описуючи ті жахливі кари: «І впала виразка зла й тяжка на людей, що мали знак звіра, і на тих, хто поклонявся його образіві». Море «стало, як кров мерця; і кожна жива душа в морі повмирала». І «річки й джерела вод ... стали кров'ю». Якими б жахливими не були ці кари, Божа справедливість постає цілковито виправданою. Ангел Божий проголошує: «Праведний Ти, Господи, ... бо так судив. Бо вони пролили кров святих і пророків, і Ти дав їм кров пити; бо вони того варті». Об'явлення 16:2-6. Засуджуючи Божий народ на смерть, вони справді взяли на себе вину за їхню кров так само, ніби вона була пролита їхніми руками. Так само Христос оголосив юдеїв Свого часу винними в усій крові святих мужів, пролитій від днів Авеля; бо вони мали той самий дух і намагалися робити те саме, що й ті вбивці пророків.

У наступній пошесті дано владу сонцю «палити людей вогнем. І люди були обпалені великою спекою». Вірші 8, 9. Пророки так описують стан землі в цей страшний час: «Земля сумує; ... бо загинув урожай поля.... Усі дерева на полі зів'яли, бо радість віднялася у синів людських.» «Насіння згнило під грудками землі, комори спустошені.... Як стогнуть звірі! Череди худоби розгублені, бо не мають пасовиська.... Ріки вод висохли, і вогонь пожер пасовища пустелі.» «Пісні храму того дня стануть виттям, говорить Господь Бог: у кожному місці буде багато трупів; їх викидатимуть мовчки.» Йоель 1:10–12, 17–20; Амос 8:3.

Ці язви не будуть всезагальними, бо інакше мешканці землі були б цілковито знищені. Однак вони стануть найжахливішими карами, які коли-небудь були відомі смертним. Усі суди над людьми до закінчення часу випробування були змішані з милістю. Заступницька кров Христа боронила грішника від того, щоб нести на собі повну міру своєї вини; але в остаточному суді гнів виливається без домішки милості.

Того дня безліч людей прагнутиме прихистку Божого милосердя, яке вони так довго зневажали. «Ось приходять дні, — говорить Господь Бог, — коли Я пошлю голод на землю: не голод на хліб і не спрагу на воду, але на слухання слова Господнього; і вони блукатимуть від моря до моря, і від півночі аж до сходу, бігатимуть туди й сюди, шукаючи слова Господнього, та не знайдуть його». Амос 8:11, 12. Велика боротьба, 627–629.

У попередньому уривку було сказано: «Народ, до якого Він виявляє довготерпіння, і який Він не вразить, доки в Божих очах не наповнить міру свого беззаконня, зрештою вип'є чашу гніву без домішки милості». Вона також написала у тому ж абзаці: «Кари, що впали на

Єгипет, коли Бог збирався визволити Ізраїля, були подібні за характером до тих ще страшніших і масштабніших судів, які мають зійти на світ безпосередньо перед остаточним визволенням Божого народу». Народ (Сполучені Штати), який наповнить «міру беззаконня», зазнає кар, подібних до десяти єгипетських кар.

Єгипетські кари були поділені на два періоди. Перші три кари впали на всіх, а останні сім кар впали лише на єгиптян.

І того дня відділю землю Гошен, у якій живе Мій народ, щоб там не було роїв мух, щоб ти знав, що Я Господь посеред землі. Вихід 8:22.

Перші три кари в Єгипті впали всюди, але Гошен, де жили євреї, не зазнав семи останніх кар Єгипту. Сполучені Штати — нація, що при недільному законі наповнює свою чашу беззаконня. У той момент за національним відступництвом настає національна руїна, але суди, що спричиняють національну руїну, змішані з милістю, аж доки не постане Михаїл і не завершиться час випробування для всього людства. Під час недільного закону в Сполучених Штатах більшість тих, хто нині заявляє, що дотримується суботи, схилиться перед владою та прийме знак звіра. Тоді питання недільного закону стане духовним випробуванням для тих, хто перебував поза адвентизмом. Період від недільного закону в Сполучених Штатах і до того, як постане Михаїл, — це час великого збирання працівників одинадцяті години, але двері вже зачинені для тих, хто ще до недільного закону вважався відповідальним за світло про суботу сьомого дня.

З кожним днем дедалі очевидніше стає, що Божі суди діють у світі. Через вогонь, повінь і землетрус Він застерігає мешканців цієї землі про Своє близьке наближення.

Наближається час, коли велика криза в історії світу вже настане, коли за кожним кроком у Божому правлінні стежитимуть з напруженим інтересом і невимовною тривогою. У швидкій послідовності один за одним ітимуть Божі суди — вогонь, повінь і землетрус, а також війна та кровопролиття.

О, коли б народ пізнав час свого відвідання! Є багато таких, хто ще не чув випробувальної істини для цього часу. Є багато таких, з ким Дух Божий бореться. Час руйнівних судів Божих — це час милості для тих, хто не мав можливості дізнатися, що таке істина. Милостиво Господь погляне на них. Його серце милості зворушене; Його рука все ще простягнена, щоб спасати, тоді як двері зачинені для тих, хто не захотів увійти.

"Милість Божа виявляється в Його довготерпінні. Він стримує Свої суди, очікуючи, щоб звістка застереження прозвучала для всіх. О, якби наш народ відчував, як слід, відповідальність, що лежить на ньому, дати світові останню звістку милості, яка дивовижна праця була б звершена!" Свідчення, том 9, 97.

У попередньому уривку вона зазначила, що «час Божих руйнівних судів є часом милості для тих, хто не мав змоги пізнати істину». У наступному уривку вона називає той період часу «часом скорботи».

«Мені було показано, що свята субота є і буде роздільною стіною між істинним Божим Ізраїлем та невіруючими; і що субота є великим питанням, покликаним об'єднати серця дорогих Богові святих, які очікують. І якщо хтось увірував, дотримувався суботи й прийняв благословення, що її супроводжує, а потім відмовився від неї й порушив святу заповідь, то він замкнув би перед собою ворота Святого міста так само певно, як те, що є Бог, який править на небі вгорі. Мені було показано, що в Бога є діти, які не бачать і не дотримуються суботи. Вони не відкинули світла щодо неї. І на початку часу скорботи ми сповнилися Святого Духа, коли вийшли й стали повніше проповідувати про суботу. Це розлютило церкву і номінальних адвентистів, оскільки вони не могли спростувати істину про суботу. І в цей час усі Божі вибрані ясно побачили, що істина з нами, і вони вийшли та перенесли переслідування разом з нами.» Слово до малого стада, 18, 19.

Хоч трохи змінений, той самий щойно процитований уривок міститься в книзі *Early Writings*. У цій книзі вона подає коментар до свого висловлювання про «час скорботи». *A Word to the Little Flock* була першою публікацією розчарованих вірних міллеритів після Великого Розчарування 22 жовтня 1844 року, а десятиліттями пізніше, коли редактори використали фрагменти тієї брошури для включення до книги *Early Writings*, вони уточнили, що «час скорботи», про який йшлося, — це не сім останніх язв, бо коли будуть вилиті сім останніх язв, немає милості, змішаної із судою.

1. На сторінці 33 наведено таке: «Я бачив, що свята субота є і буде роздільною стіною між істинним Божим Ізраїлем та невіруючими; і що субота є великим питанням, яке має об'єднати серця дорогих Богові святих, які очікують. Я бачив, що в Бога є діти, які не бачать і не дотримуються суботи. Вони не відкинули світла щодо неї. І на початку часу скорботи ми сповнилися Святим Духом, коли виходили й повніше проголошували суботу.»

"Це видіння було дано у 1847 році, коли суботи дотримувалися лише дуже небагато братів-адвентистів, і з них лише небагато вважали, що її дотримання має достатню вагу, щоб провести межу між народом Божим і невіруючими. Тепер здійснення того видіння починає бути помітним. «Початок того часу скорботи», згаданий тут, не стосується часу, коли кари почнуть вилитися, а короткого періоду безпосередньо перед їхнім виливанням, коли Христос перебуває у святилищі. Тоді, коли діло спасіння завершуватиметься, на землю приходитиме лихо, і народи гніватимуться, але їх стримуватимуть так, щоб не перешкодити ділові третього ангела. У той час прийде «пізній дощ», або освіження від присутності Господа, щоб надати силу гучному голосу третього ангела і приготувати святих встояти в період, коли будуть вилиті сім останніх кар." *Ранні твори*, 85.

Коли в Сполучених Штатах буде запроваджено недільний закон, за національним відступництвом піде національна руїна. За того недільного закону адвентизм у Сполучених Штатах поділиться на дві групи: одні приймуть знак звіра, інші — печатку Бога. Національна руїна Сполучених Штатів символізується першими трьома єгипетськими карами. Ці суди триватимуть до завершення часу випробування для людства, після чого буде вилито сім останніх кар, без домішки милості.

Моя думка менше про пророчу історію Єгипту, а більше про те, що Еллен Вайт визначає Єгипет як символ держави, яка змушує весь світ прийняти знак звіра; адже таким чином вона використовує початок, щоб проілюструвати кінець, що є пророчим почерком Ісуса як Альфи й Омеги. У розповіді про Вихід, коли Господь укладає завіт зі стародавнім Ізраїлем, Він називає Себе новим ім'ям.

І промовив Господь до Мойсея: Тепер ти побачиш, що Я зроблю фараонові: бо міцною рукою він відпустить їх, і міцною рукою вижене їх із своєї землі.

І промовив Бог до Мойсея та сказав йому: Я — Господь. І Я з'явився Авраамові, Ісакові та Якову як Бог Всемогутній, але іменем Моїм ЄГОВА Я не був їм відомий.

І Я також уклав Мій заповіт із ними, щоб дати їм землю Ханаану, землю їхніх мандрів, де вони були прибульцями. І Я також почув стогін синів Ізраїлевих, яких єгиптяни тримають у неволі; і Я згадав Мій заповіт. Тому скажи синам Ізраїлевим: Я Господь, і Я виведу вас з-під тягарів єгиптян, і визволю вас із їхньої неволі, і викуплю вас простягнутою рукою та великими судами. І прийму вас собі за народ, і буду вам Богом; і ви пізнаєте, що Я Господь, Бог ваш, що виводить вас з-під тягарів єгиптян. І введу вас у землю, про яку Я клявся дати її Авраамові, Ісакові та Якову; і дам її вам у спадщину: Я Господь.

І Мойсей так промовив до синів Ізраїлевих, але вони не послухали Мойсея через пригніченість духу та жорстоке рабство. Вихід 6:1–9.

Тут Господь визначає Мойсея як представника Свого завіту, подібно до Якова, Ісака та Авраама. До часів Мойсея ім'я Єгова було невідоме Авраамові та його нащадкам, а в історії оновлення Авраамового завіту, коли євреїв мали визволити з єгипетського рабства, Господь відкриває нове одкровення Свого характеру, оскільки ім'я пророчо означає характер. Коли Аврам увійшов у завіт з Господом, Господь змінив його ім'я на Авраам. На початку пророцтва про єгипетське рабство людському представникові завіту було змінено ім'я, а наприкінці того пророцтва Бог відкрив нове Ім'я для Себе.

Аврам вступив у завіт у п'ятнадцятому розділі, і там було викладено пророцтво про єгипетське рабство на чотириста років. У сімнадцятому розділі Авраамові було дано обряд обрізання, і були змінені імена його та Сарі.

Через чотириста років Мойсея було піднято, щоб виконати чотирьохсотлітнє пророцтво Авраама. Авраам, Ісаак, Яків і Мойсей усі уособлюють сто сорок чотири тисячі, які вступають у завіт з Господом в останні дні.

«В останні дні історії цієї землі Божий завіт з Його народом, що дотримується заповідей, має бути відновлений». Review and Herald, 26 лютого 1914 р.

Розділення між тими, хто дотримується суботи та приймає знак звіра, і тими, хто дотримується суботи та отримує Божу печатку, відбувається за недільного закону. Це розділення зображене в притчі про десять дів.

"Притча про десять дів із 25-го розділу Євангелія від Матвія також ілюструє досвід адвентистського народу." Велика боротьба, 393.

Мені часто вказують на притчу про десять дів, з яких п'ять були мудрі, а п'ять — нерозумні. Ця притча вже виконалася і ще виконається до останньої літери, бо вона має особливе застосування до цього часу і, подібно до звістки третього ангела, виконалася і надалі залишатиметься нинішньою істиною аж до кінця часу. Review and Herald, 19 серпня 1890 року.

Притча сповнилася 22 жовтня 1844 року, коли в історії міллеритів були розділені мудрі й нерозумні діви. Початок адвентизму відображає кінець адвентизму, і розділення наприкінці є сповненням притчі про десять дів, і розділення наприкінці спричинюється недільним законом.

"Ще раз ці притчі навчають, що після суду не буде часу благодаті. Коли праця благовістя буде завершена, відразу настає розділення між добрими і злими, і доля кожного класу назавжди визначена." Наочні уроки Христа, 123.

Притча про десятьох дів вказує на те, що саме мудрі діви в адвентизмі отримують Божу печатку, а нерозумні діви в адвентизмі отримують знак звіра під час недільного закону у Сполучених Штатах. Нерозумні діви також представлені як лаодикійці.

«Стан Церкви, представлений нерозумними дівами, також називається лаодикійським станом». Review and Herald, 19 серпня 1890 р.

В останні дні, коли Бог відновить Свій завіт зі Своїм народом, що зберігає Його заповіді, Бог відкриє Своє нове ім'я, як Він зробив, коли відновив завіт за часів Мойсея. Стан нерозумних дів полягає в тому, що в них немає олії, а стан лаодикійців полягає в тому, що вони надто сліпі, щоб побачити, що в них немає олії. Очевидно, що якщо нерозумні діви — лаодикійці, то мудрі діви — філадельфійці.

І ангелові церкви у Філадельфії напиши; Так говорить Святий, Істинний, що має ключ Давидів, що відчиняє, і ніхто не зачинить; і зачиняє, і ніхто не відчинить; Я знаю твої діла: ось, Я відчинив перед тобою двері, і ніхто не може їх зачинити: бо ти маєш малу силу, і зберіг Моє слово, і не відрікся Мого імені.

Ось, Я вчиню так з тими із синагоги сатани, що кажуть, ніби вони юдеї, а не є ними, але брешуть; ось, Я вчиню так, що вони прийдуть і вклоняться перед ногами твоїми, і пізнають, що Я полюбив тебе. Бо ти зберіг слово терпеливості Моєї, то й Я збережу тебе від години спокуси, що має прийти на весь світ, щоб випробувати тих, хто живе на землі.

Ось, я скоро прийду; тримай те, що маєш, щоб ніхто не взяв твого вінця. Хто перемагає, того зроблю стовпом у храмі Бога мого, і він більше не вийде назовні; і напишу на ньому ім'я Бога мого, і ім'я міста Бога мого — Нового Єрусалима, що сходить з неба від Бога мого; і напишу на ньому моє нове ім'я. Хто має вухо, нехай чує, що Дух говорить церквам. Об'явлення 3:7-13.

Філадельфійці представляють сто сорок чотири тисячі, і їм обіцяно, що Бог напише на них Своє нове ім'я. Коли Господь укладе заповіт зі ста сорока чотирма тисячами, Він об'явить Своє нове ім'я. Авраамові Господь сказав, що Він — Бог Всемогутній.

Коли Авраамові було дев'яносто дев'ять років, Господь з'явився йому і сказав: Я Бог Всемогутній; ходи переді Мною і будь непорочний. І Я укладу Мій заповіт між Мною й тобою та вельми розмножу тебе. І Аврам упав обличчям до землі, і Бог говорив із ним, кажучи: Ось Мій заповіт із тобою, і ти будеш батьком багатьох народів. І вже не буде називатися твоє ім'я Аврам, але ім'я твоє буде Авраам, бо Я вчинив тебе батьком багатьох народів. Буття 17:1–5.

Коли Господь уперше уклав завіт з обраним народом за часів Авраама, Він назвав Себе Всемогутнім Богом. Коли Він продовжив Свої завітні стосунки за часів Мойсея, уперше назвав Себе Єговою. Коли Ісус прийшов підтвердити завіт із багатьма на один тиждень, Він відкрив нове Ім'я Бога, яке у Старому Завіті було промовлене лише один раз — і то вавилонянином.

Тоді цар Навуходоносор здивувався, і квапно підвівся, і заговорив, і сказав своїм радникам: Хіба ж ми не кинули до середини вогню трьох зв'язаних мужів? Вони відповіли й сказали цареві: Правда, царю. Він відповів і сказав: Ось, я бачу чотирьох мужів, розв'язаних, що ходять посеред вогню, і їм нема шкоди; а вигляд четвертого подібний до Сина Божого. Даниїла 3:24, 25.

Дуже легко довести, що третій розділ книги Даниїла вказує на недільний закон у Сполучених Штатах Америки. У третьому розділі Даниїла Шадрах, Мешах і Авед-Него представляють сто сорок чотири тисячі. Сто сорок чотири тисячі — це ті, хто відновлюють завіт востаннє. У третьому розділі ми бачимо пророчий образ недільного закону та історії пізнього дощу. Христос був і буде у вогні переслідування разом із трьома Своїми мужами, які представляють не лише сто сорок чотири тисячі, але й вістки трьох ангелів. У вогні, який символізує кризу недільного закону, Його пізнають під одним із Його імен, і це ім'я не з'явилося б в історії, аж доки Христос не прийшов як Син Божий. В образі третього розділу ми бачимо тих, хто відновлюють завіт наприкінці світу, у взаємодії з Христом під час останньої кризи, і Він має ім'я, якого ніхто не знав.

Перш ніж я надто віддалюся від нашого розгляду визволення з Єгипту, що символізує недільний закон у Сполучених Штатах, нам слід нагадати собі, що ще до початку першої з десяти кар у Єгипті була справжня суботня агітація.

І сказав фараон: Ось, народ землі тепер численний, а ви відриваєте їх від їхніх робіт. І наказав фараон того ж дня наглядачам народу та їхнім урядникам, кажучи: Не давайте більше народів соломи для виготовлення цегли, як досі: нехай ідуть і збирають солому самі собі. А норму цегли, яку вони робили досі, накладіть на них; не зменшуйте з неї нічого: бо вони ліниві; тому й кричать, кажучи: Пустіть нас піти та принести жертву нашому Богові. Нехай більше роботи буде покладено на цих людей, щоб вони працювали над нею; і нехай не зважають на пусті слова. І вийшли наглядачі народу та

їхні урядники й сказали народові: Так говорить фараон: Я не дам вам соломи. Ідїть, добувайте собі солому, де тільки знайдете; але нічого з вашої роботи не буде зменшено. І розпорошився народ по всій землі Єгипетській, щоб збирати стерню замість соломи. І наглядачі підганяли їх, кажучи: Виконуйте вашу роботу, ваші щоденні норми, як тоді, коли була солома. І били урядників синів Ізраїлевих, яких наглядачі фараона поставили над ними, кажучи: Чому ви не виконали вашої норми у виготовленні цегли ні вчора, ні сьогодні, як і раніше? Тоді урядники синів Ізраїлевих прийшли й закричали до фараона, кажучи: Чому ти так поводишся зі своїми рабами? Соломи не дають твоїм рабам, а нам кажуть: Робіть цеглу; і ось твоїх рабів б'ють; але провина — на твоєму народі. Та він сказав: Ви лїнівї, ви лїнівї; тому ви й кажете: Пустіть нас піти та принести жертву Господу. Отже, тепер ідїть і працюйте; бо соломи вам не дадуть, однак ви повинні здати норму цегли. І побачили урядники синів Ізраїлевих, що їм зле, коли було сказано: Не зменшуйте нічого з вашої щоденної норми цегли. Вихід 5:5-19.

Напередодні недільного закону посилюватиметься підбурювання проти тих, хто дотримується суботи сьомого дня, так само, як це було перед єгипетськими карами. І єгиптяни, і євреї вважали Мойсея винуватцем усіх бід, так само, як Ахав звинувачував у цьому Іллю.

І сталося, коли Ахав побачив Іллю, то Ахав сказав йому: Чи ти той, що непокоїть Ізраїля? А він відповів: Я не тривожив Ізраїля; але ти й дїм твого батька, бо ви покинули заповіді Господні, а ти пішов за Ваалами. 1 Царів 18:17, 18.

Історія Мойсея ілюструє історію недільного закону, і історія Іллі ілюструє історію недільного закону. Разом чи окремо, Мойсей та Ілля є символами. На Преображенні Христа вони разом представляли сто сорок чотири тисячі, які не помирають, і тих, хто помирає у Господі. Мойсей воскрес, Ілля ніколи не помер. Вони також є тими двома пророками — мучителями людей — з одинадцятого розділу Одкровення. Багато істини представлено Мойсеєм та Іллею як символами, і ми сподіваємося розглянути це пізніше.

Ось Я пошлю до вас пророка Іллю перед приходом великого й страшного дня Господнього: І він наведе серце батьків до дітей, і серце дітей до батьків їхніх, щоб Я не прийшов і не вразив землю прокляттям. Малахії 4:5, 6.

Безпосередньо перед тим, як завершиться час випробування для людства, має з'явитися "пророк Ілля" з особливим посланням, яке наведе "серце батьків до дітей, а серце дітей до їхніх батьків". Усі пророки свідчать про кінець світу, і всі вони згодні між собою.

І духи пророків коряться пророкам. Бо Бог не є Богом безладу, а миру, як у всіх церквах святих. 1 Коринтян 14:32, 33.

Послання Іллі надходить саме перед великим і страшним днем Господнім; отже, це те саме особливе послання в книзі Об'явлення, яке представлено як «Об'явлення Ісуса Христа». Коли «час близько», особливе послання Іллі показує Божим «рабам, що має незабаром статися».

Об'явлення Ісуса Христа, яке дав Йому Бог, щоб показати Своїм рабам те, що має незабаром статися; і, пославши Свого ангела, Він сповістив це Своему рабові Іванові, який засвідчив Слово Боже і свідчення Ісуса Христа, і все, що він бачив. Блаженний, хто читає, і ті, що слухають слова цього пророцтва та зберігають написане в ньому, бо час близький. Об'явлення 1:1–3.

Зверніть увагу, що коли Малахія використовує Іллю як символ, він прямо посилається на дотримання заповідей.

Пам'ятайте закон Мойсея, Мого слуги, який Я заповідав йому на Хориві для всього Ізраїля, разом із постановами та присудами. Ось Я пошлю до вас пророка Іллю перед приходом великого й страшного дня Господнього: і він наверне серце батьків до дітей, а серце дітей — до їхніх батьків, щоб Я не прийшов і не вразив землю прокляттям. Малахії 4:4–6.

Ці три вірші є останніми у Старому Заповіті й містять останню обітницю Старого Заповіту, а також наголос на дотриманні десяти заповідей. У книзі Об'явлення є сім «благословень», і останнє з них — благословення для тих, хто дотримується десяти заповідей.

Я Альфа й Омега, початок і кінець, перший і останній. Блаженні ті, що виконують Його заповіді, щоб мали право на дерево життя і щоб увійшли через брами до міста. Об'явлення 22:13, 14.

Остання обітниця у Старому Заповіті закликає нас «пам'ятати» десять заповідей, але при цьому вона наголошує на тій одній заповіді, яка містить наказ «пам'ятай».

Пам'ятай день суботній, щоб святити його. Шість днів працєю і виконуй усю свою працю, а сьомий день — субота Господа, Бога твого: не робитимеш жодної праці ні ти, ні син твій, ні дочка твоя, ні раб твій, ні рабиня твоя, ні худоба твоя, ні прибулець, що в брамах твоїх. Бо шість днів Господь творив небо й землю, море та все, що в них, а сьомого дня відпочив; тому Господь благословив день суботній і освятив його. Вихід 20:8–11.

Остання обітниця як у Старому, так і в Новому Заповіті підкреслює Божі заповіді з особливим наголосом на суботі сьомого дня. Малахія каже: «Пам'ятайте», а Іван повідомляє, що блаженні ті, хто так чинить. Субота сьомого дня вшановує Боже творіння та Його творчу силу. Субота також стає предметом суперечок в останні дні історії Землі. Коли Іван записує «благословення» щодо тих, хто виконує Його заповіді, він просто передає те, що проголосив Ісус, Альфа й Омега, Початок і Кінець, Перший і Останній. Отже, остання обітниця Нового Заповіту стосується Суботи сьомого дня, а також атрибуту Божества, який визначає кінець за початком.

Перша істина, згадана в Книзі Буття, назва якої означає «початки», вказує на Творця, творіння та особливий наголос на Суботі. Разом узяті, рядок за рядком, початок Старого Завіту та завершення як Старого, так і Нового Завіту підкреслюють Бога як Творця, Десять Заповідей, заповідь про Суботу і те, що Ісус є початком і кінцем.

Малахія використовує пророка Іллію як символ в останній обітниці Старого Заповіту, і саме він був пророком, який протистояв Єзавелі та Ахаву. Книга Об'явлення використовує Єзавель як символ папства, а десятиох царів — як символ Організації Об'єднаних Націй.

Протистояння Іллі з Ахавом і Єзавеллю представляє протистояння ста сорока чотирьох тисяч з Організацією Об'єднаних Націй, посиленою Сполученими Штатами та керованою папством. Як цар десяти північних племен Ізраїлю Ахав представляв правлячу владу над десятима племенами, тим самим уособлюючи Сполучені Штати (Ахав), які наділяють владою Організацію Об'єднаних Націй (десять племен або десять царів у сімнадцятому розділі Об'явлення), щоб вона здійснювала переслідування тих, хто дотримується суботи, в інтересах Папства (Єзавель). Коли Малахія використовує Іллію, щоб представити послання, яке приходить перед великим і страшним днем Господнім, Іллія представляє тих, кого переслідує сучасний Рим (дракон, звір і лжепророк), так само як його переслідувала Єзавель протягом трьох із половиною років. Наголос на суботі через уживання слова "пам'ятайте" у Малахії 4:4 додає до пророчого сценарію, окресленого Малахією, кризу недільного закону.

Розгляд істин, які відкриваються при порівнянні початку Старого Заповіту з його кінцем, а також початку Біблії з її кінцем, потребує значних доповнень. У Бутті ми маємо Творця, творіння і суботу, встановлену на згадку про творіння. У Малахії суботня заповідь визначена як кризове питання, що веде до закриття випробувального часу для людства і до семи останніх кар, або, як називає це Малахія, «великий і страшний день Господній». Іллія представляє Божий народ, який проголошує звістку третього ангела вмираючому світові.

"Сьогодні, в душі й силі Іллі та Івана Хрестителя, вісники, призначені Богом, привертають увагу світу, що прямує до суду, до урочистих подій, які невдовзі відбудуться у зв'язку із завершальними годинами випробувального часу та явленням Ісуса Христа як Царя над царями і Господа над панами." Пророки і царі, 715, 716.

Початок Біблії, який водночас є початком Старого Заповіту, окреслює ту саму історію, що й кінець обох Заповітів, але кожен початок і кожен кінець має власну істину, яка підкреслюється і робить внесок у послання. У Книзі Буття увага зосереджена на діяннях Бога, у Малахії — на посланні, яке застерігає про наближення кризи. Кінець Об'явлення вказує на Альфу й Омегу. У першій книзі Нового Заповіту ми читаємо таке.

Книга родоводу Ісуса Христа, сина Давидового, сина Авраамового.

Авраам породив Ісаака; і Ісаак породив Якова; і Яків породив Юду та його братів; і Юда породив Фареса і Зару від Тамари; і Фарес породив Есрома; і Есром породив Арама; і Арам породив Амінадава; і Амінадав породив Наассона; і Наассон породив Салмона; і Салмон породив Вооза від Рахав; і Вооз породив Овида від Рут; і Овед породив Єссея; і Єсей породив Давида, царя; і Давид, цар, породив Соломона від тієї, що була жінкою Урії; і Соломон породив Ровоама; і Ровоам породив Авію; і Авія породив Асу; і Аса породив Йосафата; і Йосафат породив Йорама; і Йорам породив Озію; і Озія породив Йотама; і Йотам породив Ахаза; і Ахаз породив Єзекію; і Єзекія породив Манасію; і Манасія породив Амона; і Амон породив Йосію; і Йосія породив Єхонію та його братів, приблизно в той час, коли їх відвели до Вавилону: а після того, як їх відвели до

Вавилону, Єхонія породив Салатїїла; і Салатїїл породив Зоровавела; і Зоровавел породив Авіуда; і Авіуд породив Еліякіма; і Еліякім породив Азора; і Азор породив Садока; і Садок породив Ахіма; і Ахім породив Еліуда; і Еліуд породив Елеазара; і Елеазар породив Маттана; і Маттан породив Якова; і Яків породив Йосипа, чоловіка Марії, від якої народився Ісус, що зветься Христос.

Отже, від Авраама до Давида — чотирнадцять поколінь; і від Давида до вавилонського полону — чотирнадцять поколінь; і від вавилонського полону до Христа — чотирнадцять поколінь.

А народження Ісуса Христа сталося так: коли Його мати Марія була заручена з Йосипом, ще до того, як вони зійшлися, виявилось, що вона зачала від Святого Духа. Тоді Йосип, її чоловік, будучи праведним і не бажаючи ославити її, надумав потайки відпустити її. Але коли він це обдумував, ось ангел Господній з'явився йому уві сні й сказав: Йосипе, сину Давидів, не бійся прийняти Марію, дружину твою, бо те, що зачалось в ній, є від Святого Духа.

І вона народить сина, а ти назвеш Йому ім'я ІСУС, бо Він спасе Свій народ від їхніх гріхів. Усе ж це сталося, щоб збулося сказане Господом через пророка: Ось, Діва в утробі зачне й породить Сина, і назвуть Йому ім'я Еммануїл, що в перекладі означає: Бог з нами. Тоді Йосип, пробудившись зі сну, зробив, як ангел Господній звелів йому, і взяв до себе свою дружину. І не знав її, аж поки вона не породила свого первістка, сина; і він назвав Йому ім'я ІСУС. Матвій 1:1–25.

Початок Нового Заповіту узгоджується з початком і завершенням Старого Заповіту, а також із завершенням Нового Заповіту, бо в ньому підкреслено Божу творчу силу: сила, яку Христос використав, щоб створити все за шість днів, є тією самою силою, яку Він використовує, щоб "спастися свій народ від їхніх гріхів". Слово "Еммануїл", як у цьому уривку цитовано з писань Ісаї, означає "Бог з нами". Він перебуває у Своему народі, поєднуючи Свою божественну природу з нашою людською природою, і саме це поєднання Він здійснив, коли втілювався в Марії.

Ніщо менше за досконалий послух не може відповідати Божому стандарту. Він не залишив Свої вимоги невизначеними. Він не наказав нічого такого, що не було б необхідним, щоб привести людину в гармонію з Ним. Ми маємо вказувати грішникам на Його ідеал характеру і приводити їх до Христа, благодаттю Якого лише й можна досягти цього ідеалу.

Спаситель взяв на Себе немочі людства і прожив безгрішне життя, щоб люди не боялися, що через слабкість людської природи вони не зможуть перемогти. Христос прийшов, щоб зробити нас «учасниками Божої природи», і Його життя свідчить, що людська природа, поєднана з Божеством, не грішить. Служіння зцілення, 180.

Початок Нового Заповіту вказує, де, коли і чому Ісус узяв на себе нашу людську природу. Він зробив це, щоб показати, що людська сила, поєднана з божественною силою, не грішить. Гріх — це переступ закону, про який Малахія каже, що ми маємо «пам'ятати». Іван

повідомляє нам, що ті, хто дотримується закону, а отже не грішать, можуть увійти через небесні ворота. Матвій зазначає, що грішник може подолати гріх, так само як і Христос його подолав. Коли Христос у нас (надія слави), ми маємо в собі творчу силу, що створила всесвіт. Цю можливість забезпечив Христос, обравши увійти в людський рід і на всю вічність ставши не лише Сином Божим, а й Сином Людським.

Є особлива вістка істини, яку відкрито Божому народові в книзі Об'явлення безпосередньо перед закриттям випробувального часу для людства. Ця особлива вістка є також «вісткою Іллі» Малахії, що проголошується безпосередньо перед «страшним днем Господнім».

На початку обох Заповітів і в кінці Нового Заповіту окреслено конкретні атрибути Бога. У Бутті Він — Творець, а наприкінці Об'явлення Він — Альфа й Омега. На початку Нового Заповіту Він стає Сином Людським. А в кінці Старого Заповіту ми знаходимо принцип, яким посланець Ілля користується, щоб здійснити послання, яке він проголосить: звернути серця батьків до дітей і навпаки.

Пророчий принцип, який Ілля застосовує, щоб подати своє застережне послання, є саме тим, що Івану було наказано зробити в Об'явленні. Ілля «оберне серце батьків до дітей, а серце дітей до батьків», а Іванові було сказано написати те, що тоді було, і, роблячи це, він водночас писав би те, що має прийти. Івана було використано, щоб показати, як принцип альфи й омеги діє в пророчому Слові, і Ілля побудує своє послання на тому самому принципі. Коли ми порівнюємо початок Біблії з кінцем Біблії, ми порівнюємо Старе з Новим. Батько є початком своєї дитини, а дитина є завершенням батька. Сто сорок чотири тисячі — це останнє покоління дітей Авраама, і історія, в якій Бог уклав завіт з Авраамом, є прообразом історії, коли Бог оновлює цей завіт зі ста сорока чотирма тисячами.

Тому це з віри, щоб було за благодаттю, щоб обітниця була певною для всього потомства, не тільки для того, що від Закону, але й для того, що від віри Авраама, який є батьком усіх нас. Римлян 4:16.

Послання Іллі виражає принцип альфи й омеги, бо батьки — це альфа, а діти — омега. Послання Іллі звертає серця батьків до дітей. Христос ототожнив Івана Хрестителя з Іллею, а Еллен Вайт ототожнила Вільяма Міллера і з Іллею, і з Іваном Хрестителем. Послання всіх цих представницьких постатей зображувалося як таке, що звертає серця батьків до дітей і навпаки. Та це діло представляє вплив послання в навершенні сердець людей до їхнього Небесного Отця, але воно означає більше, адже є символом цього діла. У біблійних пророцтвах символи мають більше ніж одне значення і їх слід визначати за контекстом.

"Що зробило Івана Хрестителя великим? Він заклав свій розум для маси традицій, представлених учителями єврейського народу, і відкрив його для мудрості, що приходить згори. Ще до його народження Святий Дух свідчив про Івана: 'Він буде великим в очах Господа і не питиме ні вина, ні міцного напою; і він сповниться Святим Духом.... І багатьох із синів Ізраїлю він наверне до Господа, їхнього Бога. І він піде перед Ним у дусі й силі Іллі, щоб навернути серця батьків до дітей, а непокірних — до мудрості праведних; щоб приготувати народ, готовий для Господа.' Луки 1:15–17."

Поради батькам, учителям і студентам, 445.

Послання призначене для того, щоб ті, хто забажає почути, навернули свої серця до Небесного Отця, однак основним пророчим принципом, який буде використаний для передання застережного послання, буде те, що Христос є Альфа й Омега, перший і останній, початок і кінець. Послання Іллі ґрунтується на викладі Божого пророчого Слова з точки зору того, що Ісус Христос є Словом Божим, а правила, якими керується Біблія, також є атрибутами Його характеру.

Закон Божий такий же святий, як і Сам Бог. Він є одкровенням Його волі, відображенням Його характеру, вираженням божественної любові та мудрості. Гармонія творіння залежить від досконалої відповідності всіх істот, усього, живого й неживого, закону Творця. Бог установив закони для управління не лише живими істотами, але й усіма процесами природи. Усе підпорядковане встановленим законам, які не можна ігнорувати. Але хоча всім у природі керують природні закони, лише людина, з-поміж усього, що населяє землю, підзвітна моральному закону. Людині, вінцеві творіння, Бог дав здатність розуміти Його вимоги, досягти справедливості і благоворності Його закону та його священні вимоги до неї; і від людини вимагається неухильний послух. Патріархи і пророки, 53.

Усе (і це включає Біблію, адже Біблія — це щось, а якщо вона — щось, то вона є частиною всього) підпорядковане сталим законам. Біблія має сталі закони або правила, що регулюють її правильне тлумачення. Одне з цих правил полягає в тому, що Біблія ототожнює кінець чогось із його початком. Ісус — Слово Боже, і Він — Перший і Останній, і це — «сталий закон» та риса Його характеру.

Ми використали цей вступ про Іллію, щоб показати, що початок і кінець як Старого, так і Нового Завіту узгоджуються. Кінець Біблії, який є кінцем книги Об'явлення, також узгоджується з початком Об'явлення. Є п'ять свідків тих самих істин, заснованих на принципі, який є рисою Божого характеру: Боже Слово завжди ілюструє кінець чогось його початком. Ця реальність є частиною того, що означає, що Ісус Христос — Альфа і Омега.

Апостолові Іванові на острові Патмос були відкриті сцени, сповнені глибокого, хвилюючого значення для досвіду церкви. Теми надзвичайної зацікавленості й величезної ваги були представлені йому в образах і символах, щоб Божий народ став обізнаним щодо небезпек і конфліктів, що перед ним. Іванові було відкрито історію християнського світу аж до самого закінчення часу. З великою ясністю він побачив становище, небезпеки, конфлікти та остаточне визволення Божого народу. Він записує завершальну вістку, що має довести до зрілості жатву землі — або як снопи для небесної житниці, або як в'язки хмизу для вогню останнього дня.

У видінні Іван побачив випробування, які Божий народ мав перетерпіти заради істини. Він бачив їхню непохитну твердість у послуху Божим заповідям перед лицем гнобительських сил, що намагалися примусити їх до непослуху, і він побачив їхню остаточну перемогу над звіром і його образом.

Під символами великого червоного дракона, звіра, подібного до леопарда, і звіра з ягнячими рогами Іванові були представлені земні влади, які особливо займатимуться потоптанням Божого закону й переслідуванням Його народу. Війна ведеться до кінця часу. Народ Божий, символізований святою жінкою та її дітьми, був представлений як такий, що перебуває у великій меншості. В останні дні існував лише залишок. Про них Іван говорить як про тих, "які додержують Божих заповідей і мають свідчення Ісуса Христа".

Через язичництво, а потім і через папство Сатана протягом багатьох століть здійснював свою владу, намагаючись стерти з лиця землі вірних Божих свідків. Язичники й папісти керувалися тим самим духом дракона. Вони різнилися лише тим, що папство, удаючи служіння Богові, було небезпечнішим і жорстокішим ворогом. За допомогою римства Сатана полонив світ. Церква, яка називала себе Божою, була втягнена в ряди цієї омани, і понад тисячу років народ Божий терпів від люті дракона. А коли папство, позбавлене своєї сили, було змушене припинити переслідування, Іван побачив нову владу, що піднімалася, щоб підхопити голос дракона й продовжити ту саму жорстоку та блюзнірську справу. Ця влада, остання, що має вести війну проти церкви й закону Божого, була символізована звіром із ягнячими рогами. Попередні звірі виходили з моря, але цей піднявся із землі, що означає мирне виникнення нації, яку він символізує. «Два роги, подібні до ягняти», добре відображають характер уряду Сполучених Штатів, виражений у двох його основоположних принципах — республіканізмі та протестантизмі. Ці принципи є запорукою нашої сили й добробуту як нації. Ті, хто першими знайшли притулок на берегах Америки, раділи, що досягли країни, вільної від зарозумілих претензій папства і тиранії королівського правління. Вони постановили заснувати уряд на широкій основі громадянської та релігійної свободи.

Але суворий начерк пророчого олівця виявляє зміну в цій мирній сцені. Звір із ягнячими рогами говорить голосом дракона і 'здійснює всю владу першого звіра перед ним.' Пророцтво проголошує, що він скаже тим, хто живе на землі, щоб вони зробили образ звіра, і що 'він примушує всіх — малих і великих, багатих і бідних, вільних і рабів — прийняти знак на праву руку або на чоло; і щоб ніхто не міг ні купувати, ні продавати, крім того, хто має знак, або ім'я звіра, або число його імені.' Так протестантизм іде слідами Папства.

Саме в цей час видно третього ангела, що летить посеред неба, проголошуючи: 'Якщо хто поклоняється звірові та його образіві й приймає його знак на своє чоло або на свою руку, той питиме вино гніву Божого, яке без домішки налито в чашу Його обурення.' 'Ось ті, що зберігають заповіді Божі та віру Ісуса.' У разючому контрасті зі світом стоїть невелика громада, яка не відступить від своєї вірності Богові. Це ті, про яких Ісаєа говорить як про тих, хто лагодить пролом, зроблений у законі Божому, хто відбудовує давні руїни, підносить підвалини багатьох поколінь.

Найурочистіше застереження і найстрашніша погроза, коли-небудь звернені до смертних, — це те, що міститься у вістці третього ангела. Гріх, який накликає гнів Божий без домішки милості, має бути найтяжчого характеру. Чи має світ залишатися в

темряві щодо природи цього гріха? — Ні в якому разі. Бог не чинить так зі Своїми творіннями. Його гнів ніколи не обрушується на гріхи з невідання. Перш ніж Його суди прийдуть на землю, світло щодо цього гріха має бути явлене людству, щоб люди знали, чому ці суди мають бути звершені, і мали можливість уникнути їх.

Звістка, що містить це попередження, є останньою, яку буде проголошено перед явленням Сина Людського. Знаки, які Він Сам дав, свідчать, що Його прихід уже близький. Ось уже майже сорок років лунає звістка третього ангела. У підсумку великої боротьби формуються дві сторони: ті, хто «поклоняються звірові та його образу» і приймають його знак, і ті, хто приймають «печатку Бога живого» — мають ім'я Отця, написано на їхніх чолах. Це не видимий знак. Настав час, коли всі, кому небайдуже спасіння їхньої душі, повинні серйозно й урочисто запитати: що таке Божа печатка? що таке знак звіра? Як ми можемо уникнути його прийняття?

Печатка Божа, ознака чи знак Його влади, міститься в четвертій заповіді. Це єдина заповідь Декалогу, яка вказує на Бога як Творця неба й землі й виразно відрізняє істинного Бога від усіх фальшивих богів. Упродовж усього Писання факт Божої творчої могутності наводиться як доказ того, що Він понад усі язичницькі божества.

Субота, заповідана четвертою заповіддю, була встановлена на спомин про діло творіння, щоб думки людей завжди були спрямовані до істинного і живого Бога. Якби суботу завжди дотримувалися, ніколи не було б ідолопоклонника, атеїста чи невірця. Священне дотримання Божого святого дня спрямовувало б думки людей до їхнього Творця. Творіння природи нагадували б їм про Нього і свідчили б про Його силу та Його любов. Субота четвертої заповіді є печаткою живого Бога. Вона вказує на Бога як на Творця і є знаком Його законної влади над істотами, яких Він створив.

Що ж тоді є знаком звіра, якщо це не фальшива субота, яку світ прийняв замість істинної?

Пророче твердження про те, що Папство звеличить себе понад усе, що називається Богом або є предметом поклоніння, вражаюче здійснилося у зміні суботи з сьомого на перший день тижня. Де б не надавали перевагу папській суботі над Божою суботою, там людина гріха звеличується над Творцем неба й землі.

Ті, хто стверджують, що Христос змінив суботу, безпосередньо суперечать Його власним словам. У Своїй Нагірній проповіді Він проголосив: «Не думайте, що Я прийшов зруйнувати Закон чи Пророків; Я не прийшов зруйнувати, але виконати. Бо істинно кажу вам: доки небо й земля не минуть, жодна йота чи жодна риска не мине із Закону, доки не збудеться все. Отже, хто порушить одну з найменших цих заповідей і так навчить людей, той найменшим назветься в Царстві Небесному; а хто чинитиме й навчатиме їх, той великим назветься в Царстві Небесному».

«Римо-католики визнають, що зміну щодо суботи було здійснено їхньою церквою, і посилаються саме на цю зміну як на доказ верховної влади цієї церкви. Вони заявляють, що, святкуючи перший день тижня як суботу, протестанти визнають її законодавчу владу у божественних справах. Римська церква не відмовилася від своєї претензії на

непомилність, і коли світ і протестантські церкви приймають фальшиву суботу, створену нею, вони фактично визнають її претензію. Вони можуть посилатися на авторитет апостолів і отців на захист цієї зміни, але хибність їхніх міркувань легко розпізнається. Папіст достатньо проникливий, щоб побачити, що протестанти обманюють самих себе, свідомо заплющуючи очі на факти в цій справі. У міру того як недільна установа здобуває прихильність, він радіє, будучи впевненим, що це зрештою приведе весь протестантський світ під прапор Рима». Знаки часу, 1 листопада 1899 р.